

Årscykel

ÅRSRYTM

För oss börjar årshjulet snurra när läsåret börjar på höstterminen.

Augusti- september: Vårt stora tema är **SKÖRDETIDEN** som vi delar i flera rubriker: äpplen (ett kretslopp slutar sig: se trädet blomma/ skörda- från fröet till äpplet, plocka, olika sorter och smak, äppelmos, must, ringar), olika sädeslag (kännetecken/ skillnader, skörda, tröska, mala, baka), grönsaker (olika grönsaker, bonde idag och förr) potatisskörd och skördefest (ett kretslopp slutar sig: från sätta potatis till att vi skördar våra egna potatis, gemensam tillagning av skördesoppan, festlig skördefest med musik, dans, verksamhetsintern).

September/ oktober: vid månadsskiftet har vi en **Mikaeli- vecka**, det är en tid där livet börjar dra sig mer inomhus igen, man behöver hitta sin ro och sig själv igen. I saga och sång kämpar Sankt Göran med mod mot den vilda draken för att befria prinsessan. Det är modet och det onda mot det goda som står i centrum som etiska kvalitéer.

Mikaeliveckan leder oss in på temat **hösten** (fram till höstlovet) där vi tar till vara förändringarna i naturen, samlar höstens skatter till pyssel och lek (kastanjer, ekollon, löv), vi lär känna olika löv och träd, undrar hur skogsdjuren förbereder sig på vintern mm, målar akvarell i främst röd/ orange/ gula nyanser.

November: efter höstlovet kommer **Martintiden** där vi gör egna lyktor med barnen, sjunger om Riddaren Martin och hans mod och barmhärtighet/ omsorg/ omtanke/ hjälp för sina medmänniskor. Vi brukar även karda ullen.

December: vi leder in adventstiden med vår **adventsträdgården**, bakar pepparkakor och pyntar de, har olika julpyssel, tovar ullen vi kardat. Vi bjuder in er till vårt **Luciatåg** och lussebullar på morgonen, vi avslutar terminen med en gemensam **julavslutning** där föräldrarna blir bjudna.

Januari: temat **vinter** med mycket utelek i snön, vi bygger stora och små snöskulpturer och labyrint, gör snöexperiment, åker pulka och skidor, målar akvarell i främst blåa nyanser, har en skidfärds samling

Februari: maskeradtiden är en liten tokig tid, vintern tar ju aldrig slut! Vi gör olika naturvetenskapliga roliga experiment, plockar fram magnetlådan, sysslar med olika former och färger, målar akvarell i alla färger och nyanser, sjunger och dansar på samling om Nicko-Ticko- Tinn och annat, lär känna olika vilda djur, firar maskerad med många vilda djur/ musik/ dans/ popcorn- kiosk och pizza.

Mars/ april: våren är efterlängtd, vi letar efter **vårtecken** i naturen, sjunger om vårblommorna, till **påsk**en sår vi påskgräs, **odla/ plantera, får**

Maj/ juni: sommar

Läroplan

Styrdokument vi får förhålla oss till är den allmän giltiga ”Läroplan på förskolan” (Lpfö 18) såsom **Skollagen** och **Barnkonventionen**. Vi har som komplement även waldorfförskolornas egen läroplan ”En väg till frihet”

Vår syn på barnets lärande sker ur ett övergripande helhetsperspektiv med stor fokus på barnets individuella lärande och personlighet. Detta syns även i vårt sätt att dokumentera barnets lärande.

”Ett grundläggande mål i waldorfpedagogiken är att varje barn ska utveckla sin egen individualitet i ett socialt sammanhang. Pedagogerna strävar efter att ur en helhetssyn på människan ge barnet bästa förutsättningar för att kunna utvecklas till en fri, harmonisk, kreativ och social människa.” (ur ”En väg till frihet”, waldorfpedagogiskt styrdokument)

De olika läroområden/ mål i Lpfö18 genomsyrar vår vardag jämt på ett unikt sätt genom waldorfpedagogiken som ger möjlighet till stort individuellt inflytande/ lärande för barnet.

Det finns dock temaområden som fokuserar ett läroområde mer eller tydligare än andra genom aktiviteterna vi bjuder på (lik periodundervisningen i waldorfskolan) och med hänsyn till barnets inflytande:

Skördetiden: matematik (räkna, jämföra, storlek, form, volym, vikt mm), naturvetenskap (olika kretslopp i naturen, odling, sädeslag, äpplen, grönsaker), teknik (skörda, tillaga/ skära/ skala, tröska, mala, baka), språk, hälsa/ näring

Mikaeli: etisk/ moraliska värden, estetiska ämnen (drama/ sång), hälsa/ rörelse

Höst: naturvetenskap (olika kretslopp i naturen, årstidernas prägel, skogsdjur), språk/ rörelse, estetiska ämnen (akvarellmålning orange/ gul/ röd)

Martintiden: etisk/ moraliska värden, teknik, estetiska ämnen (drama/ sång),

Adventstiden: teknik (pyssel, olika baknings sätt), kultur, språk

Vinter: hälsa, naturvetenskap (snö experiment, årstidernas prägel, fåglar vid fågelbordet), språk/ rörelse, matematik (form och färg, mönster), estetiska ämnen (akvarellmålning blå)

Maskeradtiden: naturvetenskap (kemi- olika experiment/ fysik- magnetism), teknik (pyssel), hälsa/ rörelse (dans, grovmotorik/ hinderbana), språk

Vår: naturvetenskap (kretslopp i naturen, årstidernas prägel, miljö/ återvinning), teknik (pyssel, odling, trädgård), språk, estetiska ämnen (påskfest, akvarellmålning grön)

Sommar: naturvetenskap (årstidernas prägel, vattenkretslopp), kultur och estetiska ämnen (sång, fest, akvarellmålning alla färger)

Skogs/ utedag: naturvetenskap (årstidernas prägel, flora och fauna), hälsa (motion, grovmotorik, främjande/ förebyggande), språk, matematik

Pedagogisk köksverksamhet: matematik (antal, räkna, mängder, vikt, volym, läge), teknik (teknik i vardagen/ köksredskap/ på gammalt vis/ kroppens kraft/ inflytande på enkel teknik), språk

Samling: språkutveckling, hälsa/ rörelse, etisk/ demokratiska värden

Fri lek: socialt samspel, konflikthantering, vara en god kompis, hjälpa varandra, demokrati, individuellt inflytande på sin situation och sitt lärande, alla läroområden

Vila: hälsa, språkutveckling

Lek ute: hälsa/ rörelse, naturvetenskap, teknik, socialt samspel/ konflikthantering

Årsloppet

Hösttermin

augusti/ september - skördetid

- plocka äpplen, göra mos, torka, äppelpaj
- plocka bär, sylta
- plocka spannmål, tröska, mala, baka
- skörda våra potatisar
- **skördefest**: skära, skala grönsaker, laga skördesoppa, gemensam fest med musik och dans

september - Mikaeli

- en hel vecka firar vi Mikaeli med ringlek, drakpyssel, vi flyger med stora flygdrakar på ängen, sagor
- Mikaelifest: vi bakar drakar i bulldeg, har lek på gården, gemensam lunch med musik o dans

oktober - höst

- årstidens speciella prägel och stämning i naturen
- pyssel med höstens skatter
- förberedningar inför vintern (trädgården, mjölksyra grönsaker, sätta blomlök)
- karda ull
- lövkrottning med föräldrarna
- höstlov

november - Sankt Martin, lykttid

- förberedning inför lyktfesten: göra lyktor, spela Martinspelet, baka
- lyktfest med lykttåg, sång, brasa, mums
- karda ull

december - advent - Jul

- inledning med adventsträdgården
- baka pepparkakor
- julpyssel
- tova
- Luciatåg, baka lussekatter
- julavslutning: adventsstund tillsammans med föräldrarna med julspel och fika

Vårtermin

januari – vinter (is, snö, vinterfåglar)

- åka pulka och skidor, vinterlek
- göra fågelmat
- vinterpyssel
- samling: snö, snö, snö, Nisse,

februari – maskeradtid (exotiska djur, former/ färger)

- maskeradtema
- pyssel och aktiviteter efter tema
- inomhus hinderbana
- trollkonst (experiment lavalampa, mynt, russin åker hiss)
- maskeradfest: klä ut sig, tema aktiviteter, poppa popcorn, pizza till lunch
- samling: Nicko-ticko- tinn, Helsing sånger

mars – vårtecken (vårblommor, skräpplockardag, källsortering, återvinning)

- leta vårtecken, olika vårblommor
- bygga sålådor
- skräpplockardag
- tema återvinning, miljöuppfostran (tema källsortering)
- städa gården

april – vår, bondgård (bondgårdsdjur, näring, lamm/ull)

- årstidens speciella prägel i naturen
- besök på Saltå hos fåren och lammen, får rå- ull
- plantera i krukor (blomfrö)
- så påskgräs
- måla ägg, göra näste
- påskfest: baka, leta efter ägg, , gemensam lunch, brasa

maj – trädgård (så, odla och plantera)

- sätta potatis i landet, plantera blommor
- kompost
- fixarfest med föräldrarna

juni – sommar (blommor, insekter/ honung, vattenlek/ sandlek)

- trädgården: vårda, vattna, se allt gro och växa
- vattenlek/ sandlek
- sommaravslutning: sommarfest på gården med alla barn, föräldrar och fröknar med tal, musik, dans, fika
- utflykt till havet med bad, lek på stranden, picknick med lov barnen och alla fröknar

juli – sommar

Ur månadsbrevet oktober 2015:

*Det är ett av förskolans mål det här året **att göra vårt pedagogiska arbete, barnens lärande** och våra mål **mer synliga och medvetna för föräldrarna**. Därför vill jag berätta lite mer om barnens lärande denna gång:*

Skördetidens och höstens aktiviteter bjuder in barnen till lärande framförallt inom matematik, teknik och naturvetenskap samtidigt som alla andra områden jämt genomsyrar vår vardag. Äpplenas storlek, antal, vikt och form jämförs, äpplet skärs i flera delar, hur många kärnor finns, vem har plockat mest äpplen i korgen, vilken korg är tyngst/ lättast, hur mycket ryms i korgen, från korgen i lådan. Lövens olika former, storlek, färg. Grönsakernas olika former, hård/ mjuk, färger, vikt, lukt, hur växer olika grönsaker, deras särart och användning.

Att tröska, mala, göra deg, baka, skära grönsaker, gräva upp potatis är att lära sig att använda sig av enkel vardagsteknik och tekniska föremål samt att få uppleva hur man kan påverka processer genom sin egen kropp, sin kraft, skicklighet, uppfinningsrikedom för att få till det man är ute efter. Barnen lär känna olika kretslopp i naturen: från äppelkärnan till växt, blom, frukt och trädet genom årstiderna kalt av löv, spira, blomma, fullt i löv, utveckling av frukt, mognad, vissnad. Vi förberedde potatislandet, grodde och satt potatisarna i våras, barnen såg växterna gro och växa under sommaren, bladen/ blasten vissnar, vi gräver upp nya potatis på hösten, förbereder landet inför vintervilan för att göra om på våren igen.

Barnen får ett sammanhang, en större förståelse/ aning om livets sammanhang och mening. De får möjlighet att uppleva hur de själva kan påverka, intressera sig för, engagera sig i genom att temat och temats aktiviteter kompletterar varandra, står i ett större sammanhang med varandra, i kretslopp och i detalj. Och var och en intresserar sig, driver fram sina individuella frågor/ intressen efter mognad där barnet befinner sig och behöver öva på/ vill veta/ prova/ forska samt att ta sig an utmaningar, våga, bli inspirerad... Att dra slutsatser och använder sig av upplevelser och kunskap i annat sammanhang.

På regndagar lekar vi i pölar, bygger fördämningar, öar, landskap, provar vad som kan flyta och hur vi/barnen hela tiden kan pröva idéer, utveckla leken, påverka förloppet. Alla upplevelser barnen gör med sin kropp/ kroppskraft/ skicklighet inom områden teknik, pröva/ uppleva/ se/ påverka är av oskattbart värde för att senare kunna förstå (teoretiska) fenomen i naturvetenskapen. Samt att allt övande skapar förutsättningar och trygghets bas för att kunna koncentrera sig, sära det viktiga från det mindre viktiga, lära sig läsa, skriva, räkna, förstå sammanhang, kunna bli nyfiken/ intresserad, tryggheten att "jag kan (lära mig)".

Ni förstår att det händer så otroligt mycket i barnets individuella lärande varje dag, små och stora saker som vi hela tiden försöker se, uppmärksamma, iaktta, bekräfta, utmana, lyssna på, skapa förutsättningar för/ ge tid och möjlighet för att vidareutveckla och pröva som vi sedan försöker sammanfatta/ ge en överblick om på utvecklingssamtalet för er. Barnen ska ha frihet att utvecklas och pröva sig fram, intressera sig för utan att känna att de behöver prestera, uppleva till våra förväntningar, göra fel eller rätt. Det är därför vi inte analysera barnets lärande och utveckling tillsammans med eller inför barnet. Det vi analyserar är om och hur vi har lyckats skapa förutsättningar för detta och hur vi kan förbättra förutsättningarna.

Och så följer vi uppmärksamma barnets utveckling och behov för att kunna veta om vilka förutsättningar vi behöver skapa, på vilket sätt och när vi kan/ behöver stödja/ hjälpa. Och det viktigaste av allt är att vi är och lever med barnen: gläder oss tillsammans med de när de lär sig, klarat av, vågat, vill visa. Visa förståelse, hjälp, empati, tröstar, göra tillsammans eller visa vägen när någonting går fel, inte vill lyckas, luften går ur...